

Cavalls a la catedral

Joan F. Mira

Veus molt solvents i assenyades –des de Manuela de Madre fins a intel·lectuals i columnistes de premsa, passant pel president Maragall– s'han queixat amargament, des de Catalunya, de l'absència absoluta de simpatia, de comprensió o de simple solidaritat, pels seus col·legues espanyols de Madrid, intel·lectuals castellans, polítics castellanoespanyols, o com en vulguem dir. Hi hagué aquell acte on les “forces de la cultura” arribades en avió de Barcelona es presentaren als seus companys de Madrid però els companys hi eren massivament absents: cap ni un, fora de Santiago Carrillo i senyora, sense comptar que, segons m'han explicat, la senyora de Carrillo és catalana. Hi ha hagut articles, entrevistes, declaracions, discursos, on la part catalana demana a la part espanyola (o castellanoespanyola, o com en vulguem dir, etcètera) una miqueta d'afecte, una mica d'atenció positiva, si no per convicció profunda almenys per solidaritat davant de les brutals campanyes de la dreta política, mediàtica i pública. Però l'afecte no arriba, i l'atenció que reben és sistemàticament crítica, negativa, distant, antipàtica i, en els casos millors, reticent. “On és la societat civil espanyola que vol i pot dialogar amb Catalunya?”, es preguntava fa poques setmanes Francesc-Marc Àlvaro a *La Vanguardia*. “On són els intel·lectuals espanyols que poden comprendre i donar suport a la demanda catalana de més poder i més recursos?” La resposta a la crida angoixada (“ajudeu-nos, germans progressistes!”, “amics liberals i d'esquerres, mireu-nos amb bons ulls!”) és sempre la mateixa i té el mateix contingut: sou ben pesats, catalans, sempre esteu creant problemes, sempre voleu més de tot, més llengua, més diners, més govern, no entenem per què sou tan nacionalistes quan nosaltres no en som gens, per què voleu redefinir Espanya? I així podríem continuar amb les idees, les frases, les reticències i la hostilitat, i concloure que no ens volen entendre, que no ens poden entendre. Seria una conclusió correcta i perfectament avalada pels fets. No sé, en tot cas, què va davant, si voler o poder: si no poden entendre perquè no volen, o no volen perquè no poden. Entendre, en un cas com aquest (que no és una equació, una fórmula, un teorema: és una perspectiva), significa ser capaç de posar-se en la situació de l'altra part, ser capaç de compartir una miqueta els records històrics i les humiliacions presents de l'altra part, saber què significaria patir allò que l'altra part ha patit o pateix. Però sembla que això no és possible. No són capaços d'imaginar-se en la posició dels altres, ni abans, ni ara, ni segurament mai.

Podrien esmolar la fantasia i, per exemple, imaginar què hauria passat si quan l'arxiduc Carles d'Àustria va entrar a Madrid l'any 1706 s'hi hagués consolidat com a rei Carles III, per mà dels anglesos, els portuguesos i els catalans, tal com es va consolidar Felip V per mà dels francesos i dels castellans. Un rei “catalanista”, dirien, com hauria estat possible?,

i com seria ara això que n'hem dit “Espanya”? Podrien imaginar, amb una mica d'esforç, que l'any 1707 les tropes anglocatalanes hagueren conquistat Salamanca, hi hagueren ocupat la catedral, hi hagueren instal·lat una caserna de cavalleria, i que els soldats i els cavalls hi hagueren tingut residència fins a l'any 1949, prop de dos segles i mig. Ja sé que és una fantasia intolerable i horrible, però això és el que va passar, exactament, amb la Seu Vella de Lleida: cavalls a la catedral, fins a mitjan segle XX. Posats a donar curs a la fantasia, podien també imaginar que la Universitat de Salamanca haguera estat tancada i suprimida, i amb ella totes les universitats de Castella, com va passar exactament a Catalunya. I que Àvila, com Xàtiva, haguera estat cremada i arrasada. Però això, evidentment, és demanar massa esforç a la imaginació espanyola. Aquestes coses no els poden haver passat a ells, i no volen saber que als altres sí que els van passar. Partint de “detalls” com aquest, és ben lògic que no puguem entendre ni el passat ni el present. Si no imaginem els cavalls en la scua catedral, mai no podran entendre res.

“Podrien imaginar, amb una mica d'esforç, que l'any 1707 les tropes anglocatalanes hagueren conquistat Salamanca, hi hagueren ocupat la catedral, hi hagueren instal·lat una caserna de cavalleria, i que els soldats i els cavalls hi hagueren tingut residència fins a l'any 1949, prop de dos segles i mig. Ja sé que és una fantasia intolerable i horrible, però això és el que va passar, exactament, amb la Seu Vella de Lleida: cavalls a la catedral, fins a mitjan segle XX”